Regionų apygardos administracinio teismo sprendimas

2013-09-23, bylos Nr. I-1189-621/2013

Teismas: Regionų apygardos administracinis teismas
Dokumentas: Sprendimas
Data: 2013-09-23
Bylos Nr.: I-1189-621/2013
Teisminio proceso Nr.: 3-64-3-00959-2013-5
Bylos rūšis: administracinė byla

Administracinė byla Nr. I-1189-621/2013
Teisminio proceso Nr. 3-64-3-00959-2013-5
Procesinio sprendimo kategorija: 8.2.; 74. (S)

ŠIAULIŲ APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS
SPRENDIMAS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU
2013 m. rugsėjo 23 d.
Šiauliai

Šiaulių apygardos administracinio teismo teisėjas Žanas Kubeckas,
sekretoriaujant Jolantai Miežienei,

nedalyvaujant pareiškėjos viešosios įstaigos Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centro atstovui,

nedalyvaujant atsakovei S. P.,

rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo pareiškėjos viešosios įstaigos Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centro prašymą atsakovei S. P. dėl 315 Lt vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, suskaičiuotos nuo 2007-07-01 iki 2013-03-31 priteisimo.

Teismas, išnagrinėjęs bylą,

Aprašomoji dalis

nustatė:

Viešoji įstaiga Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras (toliau tekste – ir pareiškėja, VĮ ŠRATC) su prašymu kreipėsi į Šiaulių apygardos administracinį teismą prašydama priteisti iš atsakovės S. P. 315 Lt vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, suskaičiuotos nuo 2007-07-01 iki 2013-03-31.

Pareiškėja teismui pateiktame prašyme (b.l. 2-4) nurodė, kad viešoji įstaiga Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras yra Šiaulių miesto, Kelmės, Akmenės, Joniškio, Pakruojo, Radviliškio ir Šiaulių rajonų savivaldybių įsteigta įstaiga, kuri yra viešojo administravimo subjektas, kuriam yra pavestas vietinės rinkliavos iš atliekų turėtojų už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą administravimas.

Kelmės rajone iki 2007-06-30 mokestis už komunalinių atliekų tvarkymą buvo mokamas kaip sutartinė prievolė už paslaugą ir buvo mokamas po paslaugos suteikimo, o jo dydis priklausė nuo suteiktos paslaugos apimties. Nemaža dalis šių atliekų turėtojų, piktnaudžiaudami šia sistema, nesudarė sutarties dėl komunalinių atliekų išvežimo, nemokėjo už jų tvarkymą, o šias atliekas dėjo į kolektyvinio naudojimo konteinerius arba išmesdavo

jas draudžiamose vietose. Nuo 2007-07-01 Kelmės rajone pradėjo veikti iš esmės kita komunalinių atliekų sistema, kurioje minėtas mokestis nebepriklauso nuo teršėjo perduotų atliekų kiekio ir net paties perdavimo fakto, tokiu būdu atliekų turėtojui nebenaudinga slėpti savo atliekų, t.y. teršti aplinką, kuri priklauso visiems. Mokestis buvo pakeistas vietine rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą (toliau tekste – ir rinkliava), kuri yra įskaitoma į savivaldybės biudžetą ir yra privaloma įmoka. Įvedant rinkliavą preziumuota, kad visi gyventojai ir veikiantys juridiniai asmenys turi komunalinių atliekų, kurias jie deda į vieną ar kitą konteinerį, todėl apmokestinant juos rinkliava šios aplinkybės nebenustatinėjamos, tačiau siekiama užtikrinti, kad rinkliavą mokėtų jie visi. Rinkliava turi būti mokama ne vėliau kaip iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos, o rinkliavos lėšomis tvarkomos komunalinės atliekos, kur ir kiek jų bebūtų. Rinkliavos dydis apskaičiuojamas, remiantis savivaldybės nustatytu rinkliavos dydžiu vienam gyventojui, dauginamu iš rinkliavos mokėtojui nuosavybės ar savivaldybės gyvenamųjų patalpų nuomos teise priklausančio būsto gyventojų skaičiaus.

Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 2 str. 3 d. nustato, kad vietinė rinkliava – tai savivaldybės tarybos sprendimu nustatyta privaloma įmoka, galiojanti tos savivaldybės teritorijoje, o 11 str. l d. 8 p. – kad savivaldybės taryba turi teisę savivaldybės teritorijoje nustatyti vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą; 3 str. – kad vietinės rinkliavos mokėtojai yra fiziniai ir juridiniai asmenys, o rinkliavos mokėjimo visuotinumo principo reikalavimas jiems nustatytas Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 32 str. 1 d. „teršėjas moka“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-04-12 nutarimu Nr. 519 patvirtinto plano 79 p. Pagal Atliekų tvarkymo įstatymo 25 straipsnį savivaldybių institucijos organizuoja komunalinių atliekų tvarkymo sistemas, būtinas jų teritorijoje susidarančioms komunalinėms atliekoms tvarkyti, o įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, jog tai, kaip vykdomi savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklėse nustatyti reikalavimai, kontroliuoja savivaldybių institucijos. Pagal Rinkliavų įstatymo bei Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatas savivaldybių institucijų kompetencijai yra priskirta funkcija atitinkamos savivaldybės teritorijoje organizuoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą bei suteikta teisė nustatyti vietinę rinkliavą už naudojimąsi šios sistemos paslaugomis (Specialiosios teisėjų kolegijos 2009-11 -30 nutartis, esanti administracinėje byloje Nr. 1-78-355/2010, išnagrinėtoje Šiaulių apygardos administraciniame teisme 2010-03-20).

Remdamasi tuo, Kelmės rajono savivaldybės taryba 2007-05-24 sprendimu Nr. T-190 nuo 2007 m. liepos 1 d. įvedė privalomą vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą ir 2006-10-26 sprendimu Nr. T-287 patvirtino Kelmės rajono komunalinių atliekų tvarkymo taisykles (pakeistas 2009-02-26 sprendimu Nr. T-95), kurių 4.4.4. p. nustatė, kad atliekų turėtojai privalo mokėti rinkliavą, 4.1. p. – naudotis komunalinių atliekų tvarkymo sistema. Rinkliava skaičiuojama, vadovaujantis Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2006-10-26 sprendimu Nr. T-288 patvirtintais Kelmės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatais (toliau tekste – ir Nuostatai), ir kurie buvo pakeisti 2007-10-29 sprendimu Nr. T-364, 2008-12-23 sprendimu Nr. T-429 ir 2009-12-17 sprendimu Nr. T-476). Šie sprendimai yra viešai paskelbti www.kelme.lt, ir kaip nustatyta Specialiosios teisėjų kolegijos 2010-04-14 nutartimi, esančia administracinėje byloje Nr. I-322-621/2010, taryba priėmė šiuos sprendimus „įgyvendindama savarankiškąsias savivaldybės funkcijas atliekų tvarkymo srityje“ bei, kad rinkliava „vertintina kaip atliekų turėtojo privaloma įmoka už atliekas, kurios tvarkomos savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, taigi vietinė rinkliava ir jos dydis nesiejama su konkrečios paslaugos suteikimu; rinkliava nėra sutartinio pobūdžio mokėjimas“.

Motyvuojamoji dalis

Pagal Rinkliavų įstatymo 16 straipsnio 2 dalį ir Nuostatų 28, 58 ir 59 p. rinkliavos lėšos įskaitomos į savivaldybės biudžetą.

Nuostatų 13, 14, 15, 17, 26, 27 ir 34 p. nustato, kad pareiškėja Viešoji įstaiga Šiaulių regiono atliekų tvarkymo

centras administruoja šią vietinę rinkliavą bei, be kitų, vykdo šias vietinės rinkliavos administravimo procedūras: apskaičiuoja vietinę rinkliavą ir siunčia pranešimą mokėtojui, kontroliuoja jos mokėjimą. Pagal Nuostatų 13, 14, 15, 17, 26, 27 ir 34 p., Atliekų tvarkymo įstatymo 31 str. 1 d., Viešojo administravimo įstatymo 2 str. 1 d., 4 d., 18 d., 19 d., 20 d., 4 str. 6 d., 5 str. 1 p., 4 p. pareiškėjos veiksmai, vykdant šias funkcijas, yra „laikytini viešojo administravimo įgalinimus turinčio subjekto veiksmais viešojo administravimo srityje“ (Specialiosios teisėjų kolegijos 2010-04-14 nutartis, esanti administracinėje byloje Nr. I-322-621/2010).

Rinkliava atsakovei skaičiuojama Nuostatų 30 p. nustatyta tvarka pagal atsakovo turimo būsto gyventojų skaičių. Nuostatų 42 p. nustato, kad nesumokėtą rinkliavą Administratorius (pareiškėjas) išieško Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Tokiu būdu ir pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau tekste – ir LR CK) 6.1. str. rinkliavos mokėjimas yra atsakovo prievolė, kuri turi būti vykdoma tinkamai (LR CK 6.38 str.) ir kurią vienašališkai atsisakyti įvykdyti draudžiama (LR CK 6.59 str.).

Atsakovė S. P. yra skolinga viešajai įstaigai Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centrui 315 Lt. vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, suskaičiuotos nuo 2007-07-01 iki 2013-03-31.

Atsakovė S. P. į teismo posėdį neatvyko, apie teismo posėdį jai pranešta tinkamai, apie teismo posėdžio vietą ir laiką paskelbiant specialiame interneto tinklalapyje (b.l. 16-17).

Pareiškėjos viešosios įstaigos Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centro prašymas tenkintinas.

Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 11 str. 1 d. 8 p. numatyta, kad savivaldybės taryba turi teisę savivaldybės teritorijoje nustatyti vietines rinkliavas už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą.

Kelmės rajono savivaldybės taryba 2007-05-24 sprendimu Nr. T-190 nuo 2007 m. liepos 1 d. įvedė privalomą vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą ir 2006-10-26 sprendimu Nr. T-287 patvirtino Kelmės rajono komunalinių atliekų tvarkymo taisykles (pakeistas 2009-02-26 sprendimu Nr. T-95), kurių 4.4.4. p. nustatė, kad atliekų turėtojai privalo mokėti rinkliavą, 4.1. p. – naudotis komunalinių atliekų tvarkymo sistema. Rinkliava skaičiuojama, vadovaujantis Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2006-10-26 sprendimu Nr. T-288 patvirtintais Kelmės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatais, ir kurie buvo pakeisti 2007-10-29 sprendimu Nr. T-364, 2008-12-23 sprendimu Nr. T-429 ir 2009-12-17 sprendimu Nr. T-476).

Atsakovė S. P. gyvena Kelmės rajono savivaldybės aptarnaujamoje teritorijoje (b.l. 6, 19) ir pagal nuostatų 30 p. yra vietinės rinkliavos mokėtoja. Iš pažymos (b.l. 5) matyti, kad atsakovės įsiskolinimas už vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuo 2007-07-01 iki 2013-03-31 yra 315 Lt. Pagal Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 2 str. 3 d. vietinė rinkliava yra savivaldybės tarybos sprendimu nustatyta privaloma įmoka, galiojanti tos savivaldybės teritorijoje, todėl atsakovei vietinės rinkliavos mokėjimas yra piniginė prievolė ir ją vienašališkai atsisakyti įvykdyti draudžiama (LR CK 59 str.). Atsakovė netinkamai vykdė savo prievolę mokėti vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, todėl iš jos priteistina įsiskolinimo suma pareiškėjui (LR CK 6.38 str.).

Rezoliucinė dalis

Teismas, remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 85-87 str., 88 str. 1 d. 2 p.,

nusprendžia:

Pareiškėjos viešosios įstaigos Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centro prašymą patenkinti visiškai ir priteisti iš atsakovės S. P. Viešajai įstaigai Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centrui 315 Lt (tris šimtus penkiolika litų) vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, suskaičiuotos nuo 2007-07-01 iki 2013-03-31.

Sprendimas per 14 dienų nuo paskelbimo dienos gali būti skundžiamas apeliacine tvarka Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui tiesiogiai arba per šį teismą.

Teisėjas Žanas Kubeckas
nuorašas tikras